

Studieplan for regi (30 studiepoeng)

Studiet tar utgangspunkt i innholdet i fordypningsemnet "Regi i pedagogisk teaterarbeid" i Rammeplan og forskrift for faglærerutdanning i musikk, dans og drama, fastsatt av KUF 05.02.99. Studieplan godkjent av rektor 12.10.01. Revisjon godkjent av avdelingsstyret 25.09. 2002.

Innledning

Regi er læren om regissørens arbeid i en teaterproduksjon. Sentralt i faget står kunnskap og viten om alle de praktiske og kunstneriske valgmuligheter regissøren har, med særlig vekt på dramaturgiske og dramatiske virkemidler. Hovedvekten ligger på regissørens kunstneriske arbeid sett i lys av faglige, etiske, estetiske, historiske, kulturelle og politiske overveielser. Regi er en integrert del av et drama- og teateruttrykk. I denne studieenheten skal studiet gi grunnlag for å arbeide med teater og instruksjon i pedagogiske sammenhenger.

Kompetanse

Studiet er et påbygningsstudium etter fullført 90 studiepoeng i drama og teaterkommunikasjon. Påbygningsstudiet i regi kan inngå i 2-årig høgskolekandidatutdanning i drama og teaterkommunikasjon (120 studiepoeng) eller som del av 3-årig bachelorgrad i estetiske fag (180 studiepoeng).

Opptakskrav

Opptakskrav er høgskole- og/eller universitetsutdanning i drama og teaterkommunikasjon tilsvarende 90 studiepoeng (eller tilsvarende utdanning på fagområdet) hvorav 30 studiepoeng må være et påbygningsstudium i dramaturgi (eller tilsvarende utdanning).

Vurdering av et skriftlig regikonsept inngår i opptaksgrunnlaget. Regikonseptet vedlegges søknaden. Dette skal ta utgangspunkt i et gitt manuskript. Søkerne rangeres på grunnlag av dramafaglig utdanning og/eller realkompetanse. Regikonseptet må være godkjent før endelig opptak til studiet. Regikonseptet vurderes på grunnlag av:

- den sceniske tenkning som ligger til grunn;
- i hvilken grad konseptet lar seg gjennomføre;
- i hvilken grad dramaturgiske kunnskaper er synliggjort;
- i hvilken grad kandidaten viser evne til å reflektere over alle komponentene i en oppsetning.

Tildeling av studieplasser reguleres av "Retningslinjer for opptak til videreutdanningsstudier og hovedfagsstudier ved Høgskolen i Oslo", fastsatt av Styret for Høgskolen i Oslo 21. januar 1999.

Omfang

Studiet har et omfang på 30 studiepoeng og tilbys som et eksternfinansiert deltidsstudium med undervisning fordelt over ett studieår (se avsnittet "Organisering").

Internasjonalisering

Studenter som tar studiet som del av et 2-årig høgskolekandidatur og som ønsker å ta deler av sin utdanning i utlandet, gjør dette i utdanningens tredje eller fjerde semester (Dramaturgi/Maskespill). Studenter som tar studiet som del av en 3-årig bachelorgrad i estetiske fag og som ønsker å ta deler av sin utdanning i utlandet, gjør dette i utdanningen tredje, fjerde (Dramaturgi/Maskespill), femte eller sjette semester. Utenlandsoppholdet godkjennes som del av studentens norske utdanningsløp etter tid-for-tid-prinsippet.

Mål

Studentene skal videreutvikle sin dramafaglige kompetanse slik at de kan:

- Utøve egen profesjonalitet i forhold til teaterarbeid og instruksjon både kunstnerisk og pedagogisk

- Være i stand til å lede teaterproduksjoner i skole- og fritidssammenheng
- Tilegne seg innsikt i og ferdighet i å utvikle helhetlig regikonsept for amatørteateroppsetninger
- Tilegne seg innsikt i skuespillerens tekniske prosess
- Instruere og veilede barn, unge og voksne i teaterarbeidet
- Integrere dramapedagogiske metoder og skuespillertekniske hjelpemidler i instruksjon og regiarbeidet
- Velge ut og integrere ulike teknikker i rolleidentifisering og rollekarakterisering tilpasset deltakeres forutsetning og bakgrunn.

Innhold

Studiet inneholder følgende tre hovedemner:

1. Instruktørens arbeidsområde (12 studiepoeng)
2. Teaterprosjekt (12 studiepoeng)
3. Fagteori (6 studiepoeng)

Instruktørens arbeidsområde

Hovedemnet "Instruktørens arbeidsområde" fokuserer på instruktørens ansvar for å skape kunstnerisk helhet i teaterforestillingen. Dette hovedemnet omfatter både teoretisk fordypning i og praktisk utprøving av kunnskaper og ferdigheter som en instruktør må beherske i en teaterprosess fram mot ferdig produksjon.

Hovedemnet består av følgende delemner:

- utforming av et regikonsept (delemnet innebærer blant annet estetiske vurderinger av helheten, realisering av egen visjon scenisk, tydeliggjøring av fabelen, identifisering av dramatisk struktur, komposisjonsprinsipper, sjanger, stil, bevisstgjøring av forholdet mellom innhold og form, valg av spillestil og form);
- vurdering av et uttrykk individuelt eller i samspill (delemnet innebærer blant annet skuespillertrening, skuespillerens arbeidsprosess, rolletolkning, spenningsforholdet mellom overtekst, tekst og undertekst, instruering ved hjelp av ulike metoder);
- instruktøren som pedagog, instruktørens lederrolle, problemidentifisering og problemløsning;
- bruk av elementer som timing, kontraster, tempovariasjoner, pauser, koreografiske virkemidler;
- vurdering av spenningsoppbygning, fokus, rytme, overganger, bruk av det fysiske rom;
- bruk av scenografiske virkemidler samt sminke, kostymer, rekvisitter og lys/lyd.

Teaterprosjekt

Hovedemnet "Teaterprosjekt" fokuserer på prosjekterelatert arbeid med teater både i skolen og i frivillige kulturliv. Instruktørens arbeid med teaterprosjekter vil som regel omfatte hele prosessen fra utvikling av et regikonsept fram til realisering av konseptet som ferdig forestilling i en gitt gruppe.

Hovedemnet omfatter et forsøks- og utviklingsprosjekt som også er del av regipraksis.

Hovedemnet består av følgende delemner:

- planlegging, innhenting av relevant materiale;
- utarbeiding av dramaturgisk modell ut fra pedagogiske, etiske og estetiske hensyn (delemnet innebærer blant annet å treffe valg ut fra tema og vurdere ulike strategier for arbeid med et stoff, utarbeiding av skriftlig regikonsept som ivaretar det teatrale formspråket);
- framdrift av produksjon til ferdig forestilling ved analyse og regigrep (delemnet innebærer blant annet vurdering av individuelle og kollektive uttrykk, veiledning og instruksjon i teaterprosessen);
- vurdering av egen innsats som iscenesetter og instruktør;
- skriftlig dokumentasjon med analyse, drøfting og vurdering av prosess og produkt.

Fagteori

Hovedemnet "Fagteori" fokuserer på det teoretiske fundamentet som en instruktør i teaterprosesser trenger for å kunne utøve det praktiske håndverket. Dette målområdet omfatter

kunnskaper om skuespillerkunst og teorier om regi og teater generelt. I dette målområdet er det særlig lagt vekt på teori og teatersyn til teaterfornyere i det 20. århundret.

Hovedemnet består av følgende deler:

- teatrets som kunstform sett fra skuespillerens og instruktørens synsvinkel;
- drama- og teaterforskning med betydning for pedagogisk virksomhet;
- dramatikk som sjanger, teaterorientert tekstanalyse, dramatiske strukturer;
- drøfting av forholdet mellom dramatisk form og innhold i en forestilling; (delemnet innebærer blant annet komposisjonsprinsipper, sjanger, stil, analyse av teatre virkemidler);
- teori og teatersyn til teaterfornyere i det 20. århundret.

Organisering og arbeidsmåter

Registudiet er organisert som et eksterntfinansiert deltidsstudium. Undervisningen er fordelt over ett studieår. Studiet er i stor grad basert på at læringen foregår sammen med andre. En slik læreprosess krever samvær og samarbeid over tid. Det forutsettes derfor – selv om det ikke er noe generelt krav om tilstedeværelse i undervisningen – at studentene i hovedsak er til stede i undervisningen og er kjent med kunnskapsinnholdet i denne.

Studiet er sterkt prosessorientert og bygger på studentenes egenaktivitet både praktisk og teoretisk. Det legges vekt på helhetlige produksjonsoppgaver der studentene prøver ut forskjellige teaterformer og metoder, samt foretar selvstendige valg i forhold til stoff, konsepsjon og aktører.

En viktig del av studiet vil være å oppleve teateroppsetninger. Studentene skal observere instruksjon på en profesjonell scene, i det frivillige kulturliv eller på en videregående skole.

Arbeids- og dokumentasjonsformer

Det benyttes ulike arbeids- og dokumentasjonsformer i studiet. Arbeidet vil i hovedsak foregå i form av praktiske verksteder med drøfting og utprøving av idéer med tilhørende seminarer og forelesninger. Studentene vil ha stort ansvar for egen læring, organisering og gjennomføring av arbeidet i sine grupper. Forelesninger, demonstrasjonsundervisning og veiledning vil bli gitt etter behov.

Regipraksis og organiseringen av denne

Regipraksis inngår i studiet og er knyttet til hovedemnene "Instruktørens arbeidsområde" og "Teaterprosjekt". Gjennomføring av slik praksis er et arbeidskrav og må være vurdert til "Godkjent" for å kunne avlegge eksamen (se avsnittet "Arbeidskrav"). Faglærer har ansvar for å skaffe praksiskontakter/steder.

I regipraksis trener studentene på forskjellige instruksjonsoppgaver med medstudenter og gir vurderinger på eget og medstudenters arbeid. I forbindelse med ulike instruksjons- og regioppgaver skal studentene få veiledning av studiestedets lærere.

I teaterprosjektet anvender studentene de tilegnede kunnskaper og ferdigheter i regi på deltakerne i prosjektet. Teaterprosjektet forutsetter en produksjonsperiode som går over lengre tid - vanligvis benyttes 2-3 måneder i vårsemesteret. I dette prosjektet skal grupper på 2-3 studenter ha ansvar for å utvikle et regikonsept, samt lede realiseringen av konseptet fram til ferdig forestilling i en valgt drama eller teatergruppe. Det kan være på skole, i skolefritidsordning, i fritidsklubb, i musikk- og kulturskole eller i en amatørteatergruppe. Hver student skal utarbeide en skriftlig prosjektrapport (fordypningsoppgave) fra teaterprosjektet – se avsnittet "Vurdering i læringsløpet", under) som omfatter prosess- og produktanalyse, samt problematisering og vurdering av prosjektet. Regipraksis inngår i teaterprosjektet.

Studentene må underordne seg de gjeldende lover, forskrifter, instruksjoner og lokale regler ved praksisstedet. Studentene har taushetsplikt på lik linje med praksisskolens/-stedets lærere/ansatte og avlegger taushetsløfte før de går ut i praksis.

Obligatorisk tilstedeværelse, arbeidskrav og utvikling av mappe

Obligatorisk tilstedeværelse i undervisningen

Studiet omfatter følgende undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om tilstedeværelse og aktiv deltakelse:

- instruksjon av medstudenter i en scene fra regikonseptet fra et selvvalgt stykke;
- deltakelse som skuespiller i to medstudenters instruksjonsoppgaver;
- instruksjon av medstudent i dennes selvvalgte monolog;
- instruksjon av studenter fra årsstudiet i drama og teaterkommunikasjon i et forkortet skuespill.

Sykdom fritar ikke for tilstedeværelse og aktiv deltakelse i undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om dette. Studenter som har mer enn 20 prosent fravær i undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om tilstedeværelse og aktiv deltakelse, vil ikke få avlegge eksamen. Studenter som står i fare for å overskride fraværskvoten, får skriftlig melding om dette.

Arbeidskrav

Innfrielse og godkjenning av arbeidskrav danner forutsetningen for oppmelding til eksamen. Arbeidskrav vurderes til Godkjent/Ikke godkjent. Arbeidskrav skal være innfridd innen fastsatt(e) frist(er). Gyldig fravær dokumentert ved for eksempel legeattest, fritar ikke for innfrielse av arbeidskrav. Studenter som på grunn av sykdom eller annen dokumentert gyldig årsak ikke innfrir arbeidskrav innen fristen, kan få forlenget frist. Ny frist for innfrielse av arbeidskrav avtales i hvert enkelt tilfelle med den aktuelle læreren. Studenter som ikke innfrir arbeidskrav innen fastlagt frist og som ikke kan vise dokumentasjon for sykdom eller annen dokumentert gyldig årsak, får ikke forlenget frist.

Studenter som får vurderingen "Ikke godkjent" på hele eller deler av arbeidskravet avtaler selv ny vurdering av det aktuelle arbeidskravet med faglærer.

Alle arbeidskrav må være innfridd og resultat godkjent senest seks uker før eksamen. Se undervisningsplanen for nærmere informasjon.

Følgende arbeidskrav må være innfridd av studenten og resultatet godkjent av faglærer før eksamen kan avlegges:

- overvære minst seks teaterforestillinger;
- overvære minimum seks forelesninger med inviterte teaterkunstnere;
- gjennomføring av regipraksis.

Utvikling av mappe

Gjennom en dokumentasjon av praktisk-teoretisk arbeid skal studenten utvikle en mappe som viser studieprogresjon og aktivitet i læringsløpet. Mappen skal vise at sentrale læringsmål er nådd. Innholdet i mappen er gjenstand for formell vurdering underveis i læringsløpet (se avsnittet "Vurdering i læringsløpet", under).

Undervisningsplaner

Undervisningsplan utarbeides med utgangspunkt i studieplanen. Denne gir nærmere informasjon om blant annet krav om tilstedeværelse og aktiv deltakelse i undervisningen, tidspunkt for dette og arbeidskrav. Undervisningsplanen gir også nærmere informasjon om utvikling av mappe og tidspunkt for vurdering i læringsløpet. Undervisningsplan deles ut ved semesterets/studiets begynnelse.

Vurdering

Forutsetningen for oppmelding til eksamen (avsluttende vurdering) er:

- at alle arbeidskrav er innfridd og resultat godkjent,

- at studenter ikke har mer enn 20 prosent fravær i undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om tilstedeværelse og aktiv deltakelse (se avsnittet "Obligatorisk tilstedeværelse, arbeidskrav og utvikling av mappe", over).

Ved vurdering i læringsløpet benyttes vurderingsuttrykket "Bestått"/"Ikke bestått". I forbindelse med avsluttende vurdering benyttes en karakterskala fra A til E for bestått (A er høyeste karakter og E er laveste) og F for ikke bestått.

Kriterier for vurdering i læringsløpet, se avsnittet "Vurdering i læringsløpet" (under).

Kriterier for avsluttende vurdering, se avsnittet "Avsluttende vurdering" (under).

I studiet blir det lagt vekt på sammenheng mellom mål, innhold, arbeidsmåter og vurderingsformer. Det vil foregå være en kontinuerlig vurderingsprosess som involverer både studenter og faglærere. De vil bli foretatt løpende vurdering av studentenes resultater og studieinnsats i forhold til studiets mål. Hensikten med vurderingen er å hjelpe studenten til videre faglig utvikling, selvstendighet og fremdrift i studiet. I denne sammenheng skal studentene aktivt delta i vurderingen hvor egne og andres prosesser blir gjenstand for en kritisk gjennomgang.

Vurdering i læringsløpet

Vurderingen i læringsløpet foretas av lærerteamet. En faglig tilbakemelding er del av vurderingen. Informasjon om tidspunkt for formell vurdering i læringsløpet finnes i undervisningsplanen. Se også avsnittet "Utvikling av mappe" (over).

Gjennom en dokumentasjon av praktisk-teoretisk arbeid skal studenten utvikle en mappe som viser studieprogresjon og aktivitet i læringsløpet. Mappen skal inneholde følgende oppgaver:

- tre skriftlige rapporter av regioppgaver i samhandling med medstudenter;
- én skriftlig prosjektrapport (fordypningsoppgave) fra teaterprosjektet; prosjektrapporten skal være på min. 20 sider/max. 40 sider

Innholdet i mappen vurderes på grunnlag av følgende kriterier:

- om arbeidet er et fullgodt svar på oppgavens ordlyd
- om studentens kunnskaper er reflekterte og analytiske,
- studentens evne til å reflektere omkring dramapedagogiske problemstillinger;
- om studenten kan anvende sine dramapedagogiske kunnskaper.

Mappen vurderes til "Bestått"/"Ikke bestått". En faglig tilbakemelding fra faglærer er del av vurderingen underveis. Studenten har anledning til å drive kontinuerlig videreutvikling av mappen frem til avsluttende vurdering. Studenter som får vurdering "Ikke bestått" på mappen, kan avlegge gruppeeksamen og fordypningsoppgaven, men får ikke slutt karakter og utskrevet karakterutskrift/vitnemål før mappen er vurdert til bestått.

I forbindelse med avsluttende vurdering trekkes ett arbeid ut fra mappen og vurderes av faglærer. Resultatet av denne avsluttende vurderingen teller 40 prosent av slutt karakteren. Se avsnittet "Avsluttende vurdering" (under).

Gyldig fravær dokumentert ved for eksempel legedokumentasjon, fritar ikke for utvikling av mappe. Studenter som på grunn av sykdom eller annen dokumentert gyldig årsak ikke får levert oppgavene som skal inn i mappen til fastsatt(e) frist(er), kan søke om ny frist. Skriftlig søknad sendes avdelingsadministrasjonen sammen med dokumentasjon av de(t) forhold som begrunner søknaden. Vurdering av mappen i læringsløpet må være gjennomført senest seks uker før eksamen. Dersom vurdering av mappen forhindres på grunn av lengre tids sykdom, kan vurderingen gjennomføres i forbindelse med utsatt/ny eksamen.

Studenter som ikke leverer oppgavene som skal inn i mappen til fastsatt(e) frist(er), og som ikke kan vise dokumentasjon for sykdom eller annen dokumentert gyldig årsak, får ikke gjennomført vurdering i læringsløpet. Mappen til slike studenter behandles som trekk. Studenten blir registrert som trukket under eksamen, og har da brukt ett eksamensforsøk.

Avsluttende vurdering

Avsluttende vurdering omfatter følgende komponenter som utgjør grunnlaget for sluttkarakteren:

1. Ett arbeid trukket ut av mappen (se avsnittet "Vurdering i læringsløpet", over). Arbeidet vurderes av faglærer og vurderes på grunnlag av om besvarelsen er et fullgodt svar på oppgavens ordlyd, om studentens kunnskaper er reflekterte og analytiske, om studenten viser tilfredsstillende vurderingsevne som instruktør og om studenten kan anvende sine regi- kunnskaper.

Vurderingen av arbeidet som trekkes ut av mappen teller **40** prosent av sluttkarakteren.

2. Vurdering av en forestilling i teaterprosjektet med etterfølgende muntlig problematisering, drøfting og vurdering. Forestillingen vurderes av intern og ekstern sensor. Vurderingen gjøres på grunnlag av estetiske, etiske og pedagogiske kriterier. Det teatrale formspråket, tilpasning til de aktuelle deltakere, stykkets innhold og ulike rammefaktorer skal være ivaretatt av studenten. Videre vurderes studentens refleksjoner og analyse av forestillingen samt prosessen i gitt gruppe.

Komponenten teller **60** prosent av karaktergrunnlaget.

Lærerteamets og ekstern sensors vurderinger av eksamensgrunnlaget resulterer i én sluttkarakter. Denne fremkommer på karakterutskrift/vitnemål.

Alle delkomponenter under avsluttende vurdering må være vurdert til karakter E eller bedre for at studenten skal kunne få sluttkarakter.

Studenter som på grunn av gyldig fravær ikke avlegger én eller flere komponenter som inngår i ordinær eksamen, eller som får vurderingen F på én eller flere komponenter som inngår i slik eksamen, kan melde seg opp til utsatt/ny eksamen. Utsatt/ny eksamen arrangeres tidlig i påfølgende semester. Villkårene for å gå opp til utsatt/ny eksamen er behandlet i *Forskrift om eksamen ved høyskolen i Oslo*. Oppmelding til utsatt/ny eksamen gjøres skriftlig og sendes avdelingsadministrasjonen ved Avdeling for estetiske fag. Nærmere informasjon om tidspunkt for utsatt/ny eksamen finnes på nettstedet "Eksamen" på www.hio.no.

Ved fremstilling til utsatt eksamen i delkomponenten vurdering i læringsløpet - ett arbeid trukket ut av mappen, leveres alle oppgaver/arbeider (dvs. mappen) som til ordinær eksamen. Ved fremstilling til ny eksamen leveres alle oppgaver/arbeider (dvs. mappen). De oppgaver/arbeider som ble vurdert til F til ordinær eksamen, skal være bearbeidet/forbedret. Oppgaver/arbeider som skal sensureres i forbindelse med utsatt/ny eksamen leveres institusjonene etter nærmere avtale. Studenten må selv ta kontakt med avdelingsadministrasjonen for nærmere informasjon om tidspunkt og sted for innlevering.

Ved fremstilling til utsatt/ny eksamen i delkomponenten individuell vurdering i gruppeprogram, så avlegges slik eksamen etter nærmere avtale med avdelingsadministrasjonen. Det gis tre ukers forberedelsestid. Studenten(e) er selv ansvarlig for å ta kontakt med administrasjonen.

Lærerskikkethet

Lærerutdanningsinstitusjonen har ansvar for å vurdere om studenter som tar studiet som del av allmennlærerutdanning, er skikket for læreryrket. Studenter som viser svakhet i forhold til å mestre læreryrket, må så tidlig som mulig i utdanningen få vite hvordan de står i forhold til kravene om lærerskikkethet og eventuelt få råd om å avslutte utdanningen. Konkrete beslutninger om skikkethet

kan fattes gjennom hele studiet. Skikkethetsvurderingen må bygge på en helhetsvurdering som omfatter både faglige, pedagogiske og personlige forutsetninger for å kunne fungere som lærer. Se gjeldende forskrift om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene.

Pensum

Litteraturlisten består av obligatorisk pensumlitteratur og tilleggslitteratur. Obligatorisk pensum utgjør om lag 2000 sider. Avsluttende vurdering omfatter obligatorisk pensum. Litteraturlisten fornyes kontinuerlig i forbindelse med nytugivelser og fordypningsemner. Mindre justeringer av pensum godkjennes av studieleder. Det utarbeides egne litteraturlister i forbindelse med aktuelle fordypningsprosjekter.

- Brestoff, Richard. *Scenens læremestre og deres metoder*. Gråsten: Drama, 1999. 189 s.
Brook, Peter. *Den åpne dør: tanker om skuespill og teater*. Gråsten: Drama, 1995. 128 s.
Cole, Toby (red). *Directors on directing*. Indianapolis: Bobbs-Merrill, 1963. 464 s.
Damkjær, Niels. *Skueplassen*. Gråsten: Drama, 1994. 182 s.
Evans, James Ross. *Experimental Theatre*. London: Routledge & Kegan Paul, 1984. 210 s.
Ebert, Gerhard og Rudolf Penka. *Skuespilleren: en grunnbok for skuespillerutdanningen*. Oslo: Gyldendal, 1985. 240 s.
Fo, Dario. *Liten bok for teaterfolk*. Oslo: Friundervisningen, 1992. 251 s.
Hansen, Kjetil B., Pierstorff Erik. *Når det kommer til stykket*. Oslo: Grødahl og Søns og Ørjan Wiklund forlag, 1972. 266 s.
Jones, David R. *Great directors at work: Stanislavskij, Brecht, Kazan, Brook*. Berkeley: University of California Press, 1986. 289 s.
Malochevskaja, Irina. *Regiskolen*. Asker: Tell forlag. 2002. 137 sider
Manfull, Helen. *Taking stage: Women directors on directing*. London: Methuen 1999. 80 s.
Schechner, Richard. *Performance Theory*. London: Routledge 1994. 283 s.
Stanislavskij, Konstantin. *Att vara äkta på scenen*. Värnamo: Gidlunds Bokförlag, 1986, 58s.

I tillegg til dette kommer skuespill som studentene skal sette opp i forbindelse med fordypningsoppgaven samt bakgrunnsstoff til utformingen av disse oppsetningene.

Tilleggslitteratur

- Bjørnebo, Jens. *Om teater*. Oslo: Pax forlag, 1978. 275 s.
Brook, Peter. *The shifting point: forty years of theatrical exploration 1946-1987*. London: Methuen Drama, 1988. 254 s.
Bruun, Ellen F., Viveka Eliæsen og David K. Wright. *Kulturpolitikk i praksis*. Gråsten: Drama, 1994. 139s.
Cole, Toby, Helen K. Chinoy. *Actors on Acting*. New York: Crown Thrade Paperbacks, 1970, 669 s.
Dolman, John jr. *The art of play production*. New York og London: Harper & Brothers Publishers
Edström, Per og Piha Pennti. *Rom og teater*. Oslo: Gyldendal, 1976. 294 s.
Helgheim, Kjell. *Måken*. Oslo: Solum forlag, 1992. 540 s.
Kott, Jan. *Om Shakespeare – vår samtidige*. Oslo: Gyldendal, 1966, 220 s.
Lewis, Robert. *Advice to the Players*. New York: Theatre Communications Group, 1989. 174 s.

Litteraturliste pr. 29.03. 2001